

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

15.06.2020. Nr. VID.4.1/MP/6063
Uz 30.04.2020. Nr. b/n

XXXXX XXXX
XXXXXXXXXX

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis XXXXX XXXXX (turpmāk – Iesniedzējs) 2020. gada 30. aprīļa iesniegumu par uzziņas par savām tiesībām sniegšanu (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzējs iesniegumā sniedz šādu faktu aprakstu.

Iesniedzējs atbilstoši Administratīvā procesa likuma 9. nodaļas regulējumam lūdz sniegt uzziņu par savām tiesībām, šķērsojot Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas, kā arī Latvijas Republikas un Baltkrievijas Republikas valsts robežu kā komerciālā mehāniskā transportlīdzekļa vadītājam.

Ministru kabineta 2019. gada 16. jūlija noteikumu Nr. 334 “Akcīzes preču pārvietošanas paziņojuma aizpildīšanas un iesniegšanas kārtība uz autoceļa izveidotajā robežšķērsošanas vietā” (turpmāk – Ministru kabineta 2019. gada 16. jūlija noteikumi Nr. 334) 2. punktā noteikts, ka fiziska persona (turpmāk – persona) autoceļa robežšķērsošanas vietā aizpilda šādas akcīzes preču pārvietošanas paziņojuma sadaļas:

- A sadaļu aizpilda visas personas, kuras ieeļo Latvijas Republikā (2.1. apakšpunkts);

- B sadaļu aizpilda personas, kuras ieeļo Latvijas Republikā, vadot privāto mehānisko transportlīdzekli (2.2. apakšpunkts);

- C sadaļu aizpilda personas, kuras ieeļo Latvijas Republikā, vadot komerciālo mehānisko transportlīdzekli (2.3. apakšpunkts).

Iesniedzējs norāda, ka minēto noteikumu pielikumā ir apstiprināts akcīzes preču pārvietošanas paziņojums, kurā ir noteikumu 2. punktā norādītās trīs sadaļas – A, B un C.

Iesniedzējs informē, ka, ieeļojot Latvijas Republikā, plāno vadīt komerciālo mehānisko transporta līdzekli, un lūdz sniegt atbildes uz šādiem jautājumiem:

1) vai Iesniedzējam kā komerciālā mehāniskā transportlīdzekļa vadītājam būs pienākums aizpildīt akcīzes preču pārvietošanas paziņojuma B sadaļu, un gadījumā, ja Iesniedzējam kā komerciālā mehāniskā transportlīdzekļa vadītājam būs pienākums aizpildīt paziņojuma B sadaļu, Iesniedzējs lūdz norādīt to normatīvo aktu, no kura izriet šāds pienākums;

2) vai, izceļojot no Latvijas Republikas, Iesniedzējam kā komerciālā mehāniskā transportlīdzekļa vadītājam būs pienākums sniegt ziņas valsts iestādei par komerciālā mehāniskā transportlīdzekļa degvielas standartvertvē esošo degvielas daudzumu vai odometra rādījumu.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 99. panta otro daļu, sagatavojot uzziņu, iestāde var lūgt augstākas iestādes, Tieslietu ministrijas, kā arī citu institūciju palīdzību.

Ar Valsts ieņēmumu dienesta 2020. gada 28. maija vēstuli Nr. VID.4.1/MP/5442, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 98. panta piekto daļu un 64. panta otro daļu, saistībā ar nepieciešamību papildus izvērtēt Iesniedzēja iesniegumā aprakstīto konkrēto tiesisko situāciju un piemērojamās tiesību normas, uzziņas sniegšanas termiņš pagarināts uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem no iesnieguma iesniegšanas dienas. Valsts ieņēmumu dienests 2020. gada 28. maija vēstulē Nr. VID.4.1/MP/5442 Iesniedzējam norādīja, ka, veicot viņa tiesiskās situācijas un iesniegumā uzdoto jautājumu padziļinātu izpēti, konstatēja pretrunas termina “privāts mehāniskais transportlīdzeklis” skaidrojumā Padomes 2009. gada 16. novembra Regulas (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem, 107. panta 2. punkta b) apakšpunktā un Ministru kabineta 2019. gada 16. jūlija noteikumu Nr. 334 2.2. apakšpunktā noteiktajā.

Ministru kabineta 2003. gada 29. aprīļa noteikumu Nr. 239 “Finanšu ministrijas nolikums” 1.punktā noteikts, ka Finanšu ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde finanšu nozarē, kas ietver valsts un pašvaldību budžeta, īstermiņa un ilgtermiņa finanšu politikas, grāmatvedības politikas, komercsabiedrību revīzijas politikas, iekšējā audita politikas, finanšu tirgus politikas, azartspēļu un izložu organizēšanas politikas, valsts un patērētāju interešu aizsardzības politikas dārgmetālu, dārgakmeņu un to izstrādājumu izmantošanas jomā, nodokļu politikas, muitas darbības politikas un ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu, Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda līdzekļu koordinācijas un izmantošanas vadības politikas, nacionālās (Eiropas Savienības dalībvalsts) komercdarbības atbalsta kontroles politikas (izņemot jautājumus par atbalsta sniegšanu darbībām ar lauksaimniecības produktiem, kas minēti Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikumā, kā arī zvejniecības, akvakultūras un mežsaimniecības nozarē), kā arī sabiedriskā labuma organizācijas politikas apakšnozares.

Saskaņā ar minēto noteikumu 5.1. apakšpunktu, lai nodrošinātu funkciju izpildi, Finanšu ministrija izstrādā un īsteno politiku valsts budžeta un finanšu vadības, muitas, nodokļu un nodevu sistēmas, publisko iepirkumu, iekšējā audita, grāmatvedības, komercsabiedrību revīzijas, Eiropas Savienības struktūrfondu

1. mērķa, Kohēzijas fonda un ārvalstu finanšu palīdzības revīzijas, valsts nekustamo īpašumu pārvaldīšanas un nacionālās (Eiropas Savienības dalībvalsts) komercdarbības atbalsta kontroles politikas jomā (izņemot jautājumus par atbalsta sniegšanu darbībām ar lauksaimniecības produktiem, kas minēti Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikumā, kā arī zvejniecības, akvakultūras un mežsaimniecības nozarē).

Valsts ieņēmumu dienests, uzziņas sagatavošanas procesā veicot Iesniedzēja tiesiskās situācijas un iesniegumā uzdotā jautājumu padziļinātu izpēti, konstatēja pretrunas termina "privāts mehāniskais transportlīdzeklis" skaidrojumā Padomes 2009. gada 16. novembra Regulas (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem, 107. panta 2. punkta b) apakšpunktā un Ministru kabineta 2019. gada 16. jūlija noteikumu Nr. 334 2.2. apakšpunktā noteiktajā.

Ievērojot minēto, Valsts ieņēmumu dienests 2020. gada 7. maija vēstulē Nr. ID.4.1/MP/4848 lūdza Finanšu ministrijas viedokli par Ministru kabineta 2019. gada 16. jūlija noteikumu Nr. 334 2.2. apakšpunkta piemērošanu.

Finanšu ministrija 2020. gada 1. jūnija vēstulē Nr. 4.1-13/5/2978 Valsts ieņēmumu dienestam norādīja, ka, ņemot vērā spēkā esošo Ministru kabineta 2019. gada 16. jūlija noteikumu Nr. 334 redakciju, komerciālā mehāniskā transportlīdzekļa vadītājam šobrīd nav noteikts obligāts pienākums aizpildīt akcīzes preču pārvietošanas paziņojuma B sadaļu atbilstoši šo noteikumu 2.2. apakšpunktam.

Finanšu ministrija 2020. gada 1. jūnija vēstulē Nr. 4.1-13/5/2978 norādīja, ka, ņemot vērā Ministru kabineta 2019. gada 16. jūlija noteikumu Nr. 334 sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumā (anotācijā) minēto, ka noteikumu projektā ir pārņemtas Ministru kabineta 2017. gada 3. janvāra noteikumu Nr. 21 "Kārtība, kādā uz autoceļa izveidotajā robežšķērsošanas vietā kontrolē atsevišķas akcīzes preces un komerciālajā mehāniskajā transportlīdzeklī esošās degvielas apjomu, kas nepieciešams transportlīdzekļa darbības nodrošināšanai" normas, lai samazinātu iespēju Eiropas Savienības teritorijā noliet, uzglabāt un tirgot degvielu, kura ieviesta ar komerciālu mehānisku transportlīdzekli un par kuru Eiropas Savienībā nav samaksāti nodokļi, akcīzes preču pārvietošanas paziņojuma B sadaļā norādāmā informācija par degvielas veidu un tās daudzumu degvielas standartvertnē ir būtiska un būtu jānorāda arī komerciālā mehāniskā transportlīdzekļa vadītājam.

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot Iesniedzēja iesniegumā ietvertu faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Atbildot uz iesnieguma pirmo un otro jautājumu, informējam.

Ministru kabineta 2019. gada 16. jūlija noteikumu Nr. 334 2. punktā noteikts, ka fiziska persona, kura ieceļo Latvijas Republikā, autoceļa robežšķērsošanas vietā aizpilda šādas paziņojuma sadaļas:

- A sadaļu aizpilda visas personas, kuras ieceļo Latvijas Republikā;

- B sadaļu aizpilda personas, kuras ieceļo Latvijas Republikā, vadot privāto mehānisko transportlīdzekli;

- C sadaļu aizpilda personas, kuras ieceļo Latvijas Republikā, vadot komerciālo mehānisko transportlīdzekli.

Saskaņā ar Padomes 2009. gada 16. novembra Regulas (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem (turpmāk – Regula Nr.1186/2009), 107. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu šā panta 1. punktā:

a) “komerciāls mehāniskais transportlīdzeklis” ir mehāniskais ceļu transportlīdzeklis (ieskaitot traktoros ar piekabēm vai bez tām), kura uzbūve un aprīkojums ir paredzēts pārvadāšanai un ļauj par atlīdzību vai bez atlīdzības pārvadāt vairāk nekā deviņas personas, ieskaitot vadītāju, un preces, un katrs autotransporta līdzeklis, kas paredzēts kādam īpašam nolūkam, kas nav pārvadāšana;

b) “privāts mehāniskais transportlīdzeklis” ir mehāniskais transportlīdzeklis, uz ko neattiecas a) apakšpunktā sniegtā definīcija.

Tas nozīmē, ka akcīzes preču pārvietošanas paziņojuma B sadaļa ir jāaizpilda fiziskām personām, kas ieceļo Latvijas Republikā, autoceļa robežšķērsošanas vietā vadot privāto mehānisko transportlīdzekli Regulas Nr. 1186/2009 107. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē.

Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (turpmāk – Regula Nr. 952/2013), 46. panta 1. punktu muitas dienesti var veikt jebkuras muitas kontroles, ko tie uzskata par vajadzīgām. Muitas kontroles, konkrēti, var būt preču pārbaude, paraugu ņemšana, deklarācijā vai paziņojumā ietvertās informācijas pareizības un pilnības pārbaude un dokumentu esības, īstuma, pareizības un derīguma pārbaude, uzņēmēju grāmatvedības un citu uzskaites datu pārbaude, transportlīdzekļu apskate, personu nestās vai vestās bagāžas un citu mantu pārbaude, kā arī oficiālas izziņas veikšana un citas līdzīgas darbības.

Regulas Nr. 952/2013 15. panta 1. punktā noteikts, ka ikviena persona, kas tieši vai netieši ir iesaistīta muitas formalitāšu kārtšanā vai muitas kontroles veikšanā, pēc muitas dienestu lūguma un attiecīgajā termiņā, ja tāds ir noteikts, sniedz šiem dienestiem visus vajadzīgos dokumentus un informāciju piemērotā veidā, kā arī visu vajadzīgo palīdzību, lai minētās formalitātes vai kontroli varētu pabeigt.

Likuma “Par Valsts ieņēmumu dienestu” 6. pantā noteikts, ka Valsts ieņēmumu dienesta ierēdņu pieņemtie lēmumi, izvirzītās prasības un dotie norādījumi šajā likumā noteiktās kompetences ietvaros ir obligāti jāizpilda visām Valsts ieņēmumu dienesta kontrolei pakļautajām juridiskajām un fiziskajām personām.

Saskaņā ar likuma “Par Valsts ieņēmumu dienestu” 11. panta otrās daļas 1. punktu, īstenojot muitas politiku, muitas iestāžu uzdevumi ir kontrolēt muitas lietās pieņemto normatīvo aktu ievērošanu un novērst muitas noteikumu pārkāpumus saistībā ar preču pārvietošanu pāri valsts robežai.

Savukārt likuma "Par Valsts ieņēmumu dienestu" 13. panta trešajā daļā noteikts, ka muitas iestāžu ierēdņiem, pildot dienesta pienākumus nodokļu administrēšanā, ir tiesības, kas noteiktas šā likuma 10. panta pirmajā daļā.

Saskaņā ar Regulas Nr. 1186/2009 107. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu, ievērojot 108., 109. un 110. pantu, ar atbrīvojumu no ievad muitas nodokļiem ievad:

a) degvielu, kas atrodas privātu un komerciālu mehānisko transportlīdzekļu un motociklu standartvertnēs un īpašos konteineros, ko ievad Kopienas muitas teritorijā;

b) degvielu, kas atrodas pārvietojamās tvertnēs, ko pārvadā ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem un motocikliem, – ne vairāk kā 10 litru vienam transportlīdzeklī un neskarot valsts noteikumus par degvielas glabāšanu un pārvadāšanu

Atbilstoši Regulas Nr. 1186/2009 108. pantam attiecībā uz degvielu, kas atrodas komerciālu mehānisko transportlīdzekļu standartvertnēs un īpašos konteineros, dalībvalstīs atbrīvojuma piemērošanu var ierobežot ar 200 litriem vienam transportlīdzeklī, vienam īpašajam konteineram un vienam braucienam.

Regulas Nr. 1186/2009 110. pantā noteikts, ka persona, kas izmanto atbrīvojumu, degvielu, kas saskaņā ar 107., 108. un 109. pantu ievesta ar atbrīvojumu, nevar izmantot citos transportlīdzekļos, izņemot to, ar kuru tā ievesta, kā arī nevar izsūknēt no transportlīdzekļa un glabāt, izņemot transportlīdzekļa nepieciešamo remontu laikā, vai atsavināt par atlīdzību vai par brīvu.

Tas nozīmē, ka muitas ierēdņim, lai kontrolētu minēto normatīvo aktu izpildi attiecībā uz degvielu, kas ievesta ar atbrīvojumu no ievad muitas nodokļiem, ir tiesības izvirzīt prasību komerciālā mehāniskā transportlīdzekļa vadītājam, kurš šķērso Latvijas Republikas robežu autoceļa robežšķērsošanas vietā, sniegt ziņas par komerciālā mehāniskā transportlīdzekļa degvielas standartvertnē esošo degvielas daudzumu un odometra rādījumu.

Ņemot vērā minēto, Iesniedzējam, šķērsojot Latvijas Republikas robežu kā komerciālā mehāniskā transportlīdzekļa vadītājam, ir pienākums pēc muitas ierēdņa prasības sniegt ziņas muitas iestādei par komerciālā mehāniskā transportlīdzekļa degvielas standartvertnē esošo degvielas daudzumu vai odometra rādījumu, tās sniedzot piemērotā veidā – norādot akcīzes preču pārvietošanas paziņojumā.

Sniedzot uzzīņu, izmantotas šādas tiesību normas: Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 15. panta 1. punkts, 46. panta 1. punkts; Padomes 2009. gada 16. novembra Regulas (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem, 107. panta 1. punkta a) un b) apakšpunkts, 2. punkta a) un b) apakšpunkts, 108. pants, 110. pants; likuma "Par Valsts ieņēmumu dienestu" 6. pants, 11. panta otrās daļas 1. punkts un 13. panta trešā daļa; Ministru kabineta 2019. gada 16. jūlija noteikumu Nr. 334 "Akcīzes

preču pārvietošanas paziņojuma aizpildīšanas un iesniegšanas kārtība uz autoceļa izveidotajā robežšķērsotā vietā” 2. punkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101. panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1. panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

I.Jaunzeme

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU